

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania A. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
z udziałem zainteresowanego B. J.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 maja 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 lutego 2015 r., sygn. akt III AUz [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bez obciążania skarżącej kosztami zastępstwa procesowego pozwanego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 4 lutego 2015 r. oddalił zażalenie A. J. na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 24 listopada 2014 r. odrzucające jej odwołanie od decyzji ZUS [...] Oddziału w Ł. z dnia 4 marca 2014 r., stwierdzającej, że wnioskodawczyni od 4 listopada 2013 r. nie podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą - płatnikiem składek B. J..

W sprawie tej ustalono, że A. J. w dniu 13 kwietnia 2014 r., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyła odwołanie od decyzji organu rentowego, wnosząc o jej zmianę i uznanie, że podlega ona ubezpieczeniom społecznym od 4 listopada 2013 r. z tytułu współpracy z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą - płatnikiem składek B. J.. Jednocześnie w odwołaniu wskazała, że zaskarżona decyzja została jej doręczona 11 marca 2014 r. Tymczasem ze zwrotnego potwierdzenia odbioru tej decyzji wynika, że została ona doręczona na adres zamieszkania wnioskodawczynie i odebrana przez wspólnie z nią mieszkającą matkę B. J. – R. J., w dniu 7 marca 2014 r.

W tak ustalonych okolicznościach sprawy Sądy obu instancji uznały, że zachodziły podstawy do odrzucenia odwołania, ponieważ zostało ono wniesione po terminie. Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżona decyzja została doręczona 7 marca 2014 r. dorosłemu domownikowi - matce B. J., a teściowej wnioskodawczynie. Zatem termin do wniesienia odwołania dla wnioskodawczynie oraz zainteresowanego upłynął 7 kwietnia 2014 r., tymczasem z daty stempla pocztowego wynika, że odwołanie zostało nadane dopiero 13 kwietnia 2014 r. Ponadto Sąd pierwszej instancji miał na uwadze, że wprowadzie przekroczenie terminu nie było nadmierne, to jednak wnioskodawczynie była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika i nie wskazała przyczyn usprawiedliwiających spóźnione złożenie odwołania lub że uchybienie ustawowemu terminowi nie nastąpiło z przyczyn niezależnych od niej. Sąd Apelacyjny powołał się na ugruntowany w orzecznictwie pogląd, że osoba, która odebrała pismo w trybie doręczenia zastępczego nie może następnie skutecznie podnieść zarzutu, że nie zapoznała się z przesyłką. Jeżeli istniały przeszkody w przekazaniu pisma adresatowi, to domownik powinien odmówić jego przyjęcia i przekazania adresatowi, jeżeli bowiem podejmie się jego oddania, to następuje skutek w postaci doręczenia pisma (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 4 lipca 2013 r., II SA/Go 446/13; wyrok WSA w Poznaniu z 21 sierpnia 2013 r., III SA/Po 346/13, wyrok NSA z 1 lutego 2011 r., II OSK 1098/10, opublikowane w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych, orzeczenia.nsa.gov.pl). Dla skutecznego doręczenia pisma wystarczy, aby na podpisanym przez domownika potwierdzeniu

odbioru pisma znajdowała się informacja, że doręczenie następuje, jeżeli osoba ta podjęła się oddania pisma adresatowi (por. wyroki NSA z 18 stycznia 2012 r., II OSK 2070/10, oraz z 14 marca 2007 r., II GSK 315/06). Sąd drugiej instancji podniósł, że nie powinno ująć uwadze pełnomocnika wnioskodawczynie, że sporne doręczenie decyzji organu rentowego opiera się na fikcji prawnej, że pismo zostało doręczone adresatowi w tym samym dniu, w którym dokonano doręczenia zastępczego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 października 2009 r., II UK 81/09, OSNP 2011 nr 11-12, poz. 166). Dlatego też, przywołane w zażaleniu środki dowodowe mające na celu wykazanie odmiennych twierdzeń wnioskodawczynie nie miały znaczenia „w obliczu dowodu ze zwrotnego potwierdzenia odbioru, na którym widnieją pieczęcie placówki nadawczej oraz wyraźna data i podpis R. J.”.

Skarga kasacyjna wnioskodawczynie została oparta na podstawie naruszenia prawa procesowego - art. 233 § 1 w związku z art. 391 i art. 397 § 2 w związku z art. 382 k.p.c. przez poczynienie wadliwych ustaleń faktycznych, niezgodnych z treścią zebranego materiału dowodowego i pominięcie zaprezentowanych przez skarżącą dowodów. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na jej oczywistą zasadność ze względu na naruszenie przez Sąd drugiej instancji tych podstaw kasacyjna. W ocenie skarżącej Sąd naruszył wiążącą go zasadę swobodnej oceny dowodów stanowiącą o konieczności wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oraz pominął dowody przez nią zaprezentowane, które miały decydujące znaczenie dla wyniku sprawy.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o uchylenie w całości postanowienia Sądu drugiej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę organ rentowy wniósł o jej odrzucenie jako niedopuszczalnej, ewentualnie o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania jako bezprzedmiotowej, a w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania – o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; jeżeli zachodzi nieważność postępowania; lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odnosząc się do przywołanej w rozpoznawanej skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy wskazać, że w judykaturze przyjmuje się, iż oczywista zasadność skargi z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zachodzi wtedy, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia podstaw kasacyjnego zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), które ewidentnie uzasadniały uwzględnienie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). Strona skarżąca jest w tym zakresie zobowiązana do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność. Dodatkowo należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343).

W przedmiotowej sprawie skarżąca nie wykazała istnienia powołanej przesłanki „przedsądu”. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera bowiem żadnego juretrycznego wyводу potwierdzającego słuszność tezy o kwalifikowanym naruszeniu przez Sąd drugiej instancji powołanych przepisów procesowych. W rzeczywistości skarżąca zmierzała wyłącznie do podważenia ustalonego przez Sądy orzekające stanu faktycznego

sprawy, co usuwa się spod rozeznania i kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574, czy wyrok Sądu Najwyższego z 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681), skoro ponadto ze zwrotnego potwierdzenia odbioru decyzji, znajdującego się w aktach rentowych, jednoznacznie wynika, że została ona doręczona domownikowi skarżącej 7 marca 2014 r., co dyskwalifikowało tezę o rzekomo oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odstępując od obciążenia skarżącej kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym na podstawie art. 102 k.p.c.